

Konsekvensutredning rörande föreskrifter för det planerade naturreservatet Hilleviks- och Trödjefjärden

Länsstyrelsen avser att besluta om att bilda Hilleviks- och Trödjefjärdens naturreservat i Gävle kommun. I samband med att ett förslag till beslut (bilaga 1) tagits fram har också denna konsekvensutredning gjorts.

Enligt 4 § förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning ska en myndighet innan den beslutar föreskrifter utreda föreskrifternas kostnadsmässiga och andra konsekvenser i den omfattning som behövs i det enskilda fallet. Utredningen ska dokumenteras i en konsekvensutredning.

De föreskrifter som omfattas av bestämmelserna i 4 § förordningen om konsekvensutredning vid regelgivning är de föreskrifter som är normföreskrifter, vilket när det gäller naturreservat är ordningsföreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken, de så kallade C-föreskrifterna. De C-föreskrifter som föreslagits för Hilleviks- och Trödjefjärdens naturreservat utgörs dels av bestämmelser som tydliggör allemansrätten och i någon mån begränsar denna. Föreskrifterna innebär vissa restriktioner för allmänheten vid t.ex. eldning och uppläggning av båt i området. Konsekvenserna för allmänheten eller i övrigt bedöms vara så små att en särskild konsekvensutredning enligt nämnda förordning inte behöver upprättas för dessa föreskrifter.

Då tre av föreskrifterna kan innebära större konsekvenser för allmänheten eller i övrigt, har denna konsekvensutredning upprättats för dessa föreskrifter. Enligt förslaget är dessa föreskrifter: förbud att ankra och framföra motordriven farkost i Dövikens och södra Enmarsviken samt reglering av hastigheten i Skomakarviken och Skeppmarssundet (max 5 knop).

Beskrivning av problemet och vad vi vill uppnå

Naturreservatet inrättas i syfte att bevara den biologiska mångfalden knuten till framför allt området marina naturtyper (som t.ex. laguner och grunda vikar och sund, samt de för naturtyperna karakteristiska och typiska arterna). Avsikten med föreskrifterna som reglerar motordriven farkost är främst att skydda de känsliga kransalgerna och kärlväxterna, samt deras funktion som rekryteringsområden och uppväxtområden för kustlevande rovfisk.

När motorbåtar färdas i grunda områden ger de upphov till svallvågor, vattenströmmar, turbulens, skador på botten och växtlighet, buller och utsläpp av miljöfarliga ämnen.

Båtgenererade vattenrörelser, särskilt de som är orsakade av propellrar, leder till erosion och uppgrumling av sediment. Suspenderat sediment kan påverka växter och djur negativt på flera olika sätt. Uppgrumling utgör en av de allvarligaste påverkansfaktorerna från fritidsbåtar. Ökade mängder suspenderat sediment leder till att mindre mängd ljus tränger ner i vattenkolumnen, vilket främst påverkar vegetation och visuella rovdjur negativt. Sedimentpartiklarna i vattnet kan påverka till exempel fiskar och musslor negativt, bland annat genom att täppa till gälar och filtrerande organ. När det suspenderade materialet sedimenterar på botten kan det skapa fler problem för växter och djur genom att ytterligare skugga, täppa igen gälar och filtreringsorgan samt orsaka syrebrist.

Fritidsbåtar som rör sig på grunt vatten kan ge upphov till direkta skador på undervattensmiljön. Båtskrov kan erodera botten och slita loss bottenlevande vattenorganismer både när de rör sig genom vattnet och om de går på grund. Mekanisk störning från roterade propellrar är dock den mest påtagliga orsaken till direkt bottenerosion och bortslitningsskador. Även ankring orsakar direkta erosionsskador på bottnarna och skadar bottenlevande organismer.

Fritidsbåtarnas motorer genererar även buller, vibrationer och höga dunsar när skrovet slår emot vattenytan. Fritidsbåtsaktiviteten är som störst under sommarhalvåret då flera fiskarter och andra organismer har sin lek- och uppväxtperiod. Buller från fritidsbåtar skulle därför kunna ha en betydande påverkan för många typer av organismer som befinner sig i grundare kustmiljöer.

Länsstyrelsen bedömer att föreskrifterna behövs för att minimera den mänskliga påverkan för att tillgodose syftet med naturreservatet. Genom att förklara området som naturreservat tryggas förutsättningarna för att naturtyper och arter i naturligt fungerande havsmiljöer ska kunna fortleva långsiktigt.

Uppgifter om vilka som berörs av regleringen och inkomna synpunkter

De som berörs av regleringen är fastighetsägare i anslutning till reservatet, yrkesfiskare samt allmänheten genom allemansrätten.

Som en del i arbetet med att bilda naturreservatet har Länsstyrelsen bjudit in berörda och närboende i området att medverka på ett antal workshoppar. På dessa workshoppar har förslag till föreskrifter presenterats för att ta reda på hur de eventuellt påverkar berörda och närboendes användning av området. Angående områdena där ankringsförbud och förbud mot motordriven farkost föreslås framkom att ytterst få människor åker in dessa vikar, sporadiskt kan någon jägare åka in i områdena. Vid dessa tillfällen bedömer jägarna att det är möjligt att ro då det ändå är grunt i dessa områden. Förslaget om hastighetsreglering i Skomakarviken och Skeppmarssundet där max hastigheten från början var satt till 3 knop fick fler synpunkter. Dessa var främst att det inte blir sjösäkert att köra långsamt i området vid blåsig väder då det finns många stenar och grynnor samt att det inte går att följa om man behöver köra i kapp en skadeskjuten fågel vid jakt. För att tillmötesgå dessa synpunkter har hastigheten höjts till 5 knop i Skomakarviken och Skeppmarssundet.

Uppgifter om kostnadsmissiga och andra konsekvenser regleringen medför

Genom att förklara området som naturreservat tryggas förutsättningarna för att naturtyper och arter i naturligt fungerande havsmiljöer ska kunna fortleva långsiktigt.

Fastighetsägare i området och allmänheten kommer att påverkas marginellt då färd i den grunda områdena med motordriven farkost inte är optimalt på grund av det ringa djupet, växtligheten samt grynnor och block.

Hastighetsregleringen kommer medföra att det kommer krävas mer tid för färdas genom området om man t.ex. tidigare har kört 10 knop så kommer det nu ta dubbel så lång tid att ta sig genom Skeppmarssundet.

Alternativ reglering av motordriven farkost

Ett alternativ till att förbjuda motordriven farkost i området skulle vara att sänka den tillåtna hastigheten till lägsta möjliga, vilket dock skulle vara svårt att utöva tillsyn på. Detta alternativ skulle minska uppgrumlingen något jämfört med ingen reglering, men skulle ändå bidra till en påverkan med fysiska skador, buller och föroreningar.

Bedömning av om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen

Regleringarna överensstämmer med skyldigheter enligt anslutningen till EU. Länsstyrelsen får meddela föreskrifter om fartbegränsning samt begränsning i rätten att utnyttja vattenområde i miljösynpunkt. Reservatsbeslutet tas i enlighet med konventionen för biologisk mångfald gällande marina naturreservat.

Bedömning av om särskild hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser

Beslutade ordningsföreskrifter gäller enligt lag omedelbart även om de överklagas. Beslutet kungörs och de som berörs av det har rätt att överklaga. Information om ordningsföreskrifterna lämnas också på myndighetens hemsida och på skyltar i anslutning till området.

Beskrivning av antalet företag som berörs, vilka branscher företagen är verksamma i samt storleken på företagen

Regleringen sker inom ett begränsat område. Föreskrifterna bedöms i dagsläget ha liten betydelse för företags villkor eller inbördes förhållanden.

Två yrkesfiskare är aktiva i området.

Beskrivning av vilken tidsåtgång regleringen kan föra med sig för företagen och vad regleringen innebär för företagens administrativa kostnader

Regleringen sker inom ett begränsat område. Föreskrifterna i området bedöms ha marginell betydelse för företags villkor eller inbördes förhållanden när det gäller tidsåtgång eller administrativa kostnader. Regleringen innebär att det tar längre tid att färdas genom området p.g.a. den sänkta hastigheten och i de fall där rodd inte är möjligt p.g.a. storleken på båten (i de zoner där motordriven farkost förbjuds) behöver t.ex. yrkesfiskarna fiska i andra områden.

Beskrivning av vilka andra kostnader den föreslagna regleringen medför för företagen och vilka förändringar i verksamheten som företagen kan behöva vidta till följd av den föreslagna regleringen

Regleringen sker inom ett begränsat område. Föreskrifterna bedöms ha ingen eller ringa betydelse för företags villkor eller inbördes förhållanden när det gäller andra kostnader eller behov av förändringar i verksamheten.

Beskrivning av i vilken utsträckning regleringen kan komma att påverka konkurrensförhållandena för företagen

Regleringen sker inom ett begränsat område. Föreskrifterna bedöms ha ingen eller ringa betydelse för företags villkor eller inbördes förhållanden när det gäller konkurrensförhållandena. Möjligheten att färdas med motordriven farkost kvarstår utanför de tilltänkta zonerna i naturreservatet.

Beskrivning av hur regleringen i andra avseenden kan komma att påverka företagen

Regleringen sker inom ett begränsat område. Föreskrifterna bedöms ha ingen eller ringa betydelse för företags villkor eller inbördes

förhållanden. Vid införande av föreskrifterna kan bestånden av fisk komma att öka inom området (men även utanför området i form av ”spill over”-effekter) på grund av den minskade störningen.

Beskrivning av om särskilda hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning

Regleringen sker inom ett begränsat område. Föreskrifterna bedöms ha ingen eller ringa betydelse för företags villkor eller inbördes förhållanden.

Kontaktuppgifter

Välkommen att kontakta Cecilia Nyberg på enheten för naturskydd för frågor på telefon 010-225 12 96 eller via e-post cecilia.nyberg@lansstyrelsen.se.

Det går även bra att ringa till Länsstyrelsens växel. Telefonnummer finns längst ner på första sidan.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på

<https://www.lansstyrelsen.se/gavleborg/personuppgifter>.